

Repertoriul jurisprudenței

HOTĂRÂREA CURȚII (Camera întâi)

12 ianuarie 2023*

„Trimitere preliminară – Regulamentul (UE) nr. 604/2013 – Determinarea statului membru responsabil de examinarea unei cereri de protecție internațională – Depunerea de cereri multiple de protecție internațională în trei state membre – Articolul 29 – Termen de transfer – Expirare – Transferul responsabilității pentru examinarea cererii – Articolul 27 – Cale de atac – Întinderea controlului jurisdicțional – Posibilitatea solicitantului de a invoca transferul responsabilității pentru examinarea cererii”

În cauzele conexate C-323/21, C-324/21 și C-325/21,

având ca obiect cereri de decizie preliminară formulate în temeiul articolului 267 TFUE de Raad van State (Consiliul de Stat, Țările de Jos), prin deciziile din 19 mai 2021, primite de Curte la 25 mai 2021, în procedurile

Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid

împotriva

B (C-323/21),

F (C-324/21)

și

K

împotriva

Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid (C-325/21),

CURTEA (Camera întâi),

compusă din domnul A. Arabadjiev, președinte de cameră, domnul L. Bay Larsen (raportor), vicepreședintele Curții, domnii P. G. Xuereb, A. Kumin și doamna I. Ziemele, judecători,

avocat general: domnul J. Richard de la Tour,

grefier: doamna V. Giacobbo, administratoare,

* Limba de procedură: neerlandeza.

având în vedere procedura scrisă și în urma ședinței din 5 mai 2022,

luând în considerare observațiile prezentate:

- pentru B, de P. J. J. A. Hendriks, avocat;
- pentru guvernul neerlandez, de M. K. Bulterman, M. H. S. Gijzen și A. Hanje, în calitate de agenți;
- pentru guvernul francez, de A.-L. Desjonquères și J. Illouz, în calitate de agenți;
- pentru guvernul italian, de G. Palmieri, în calitate de agent, asistată de D. G. Pintus, avvocato dello Stato;
- pentru guvernul elvețian, de S. Lauper și N. Marville-Dosen, în calitate de agenți;
- pentru Comisia Europeană, de C. Cattabriga și S. Noë, în calitate de agenți,

după ascultarea concluziilor avocatului general în ședința din 8 septembrie 2022,

pronunță prezenta

Hotărâre

- 1 Cererile de decizie preliminară privesc interpretarea articolului 27 alineatul (1) și a articolului 29 alineatul (2) din Regulamentul (UE) nr. 604/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 26 iunie 2013 de stabilire a criteriilor și mecanismelor de determinare a statului membru responsabil de examinarea unei cereri de protecție internațională prezentate într-unul dintre statele membre de către un resortisant al unei țări terțe sau de către un apatrid (JO 2013, L 180, p. 31, denumit în continuare „Regulamentul Dublin III”).
- 2 Aceste cereri de decizie preliminară au fost formulate în cadrul unor litigii între Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid (secretarul de stat pentru justiție și securitate, Țările de Jos) (denumit în continuare „secretarul de stat”), pe de o parte, și B, respectiv F, resortisanți ai unor țări terțe, pe de altă parte, și, respectiv, între K, de asemenea resortisant al unei țări terțe, pe de o parte, și secretarul de stat, pe de altă parte, în legătură cu deciziile adoptate de acesta din urmă având ca obiect, pe de o parte, respingerea cererilor de protecție internațională formulate de B și de K fără a le examina, precum și transferul acestora către Italia și, pe de altă parte, luarea lui F în custodie publică în scopul îndepărtării.

Cadrul juridic

- 3 Considerentele (4), (5) și (19) ale Regulamentului Dublin III au următorul cuprins:

„(4) Concluziile [Consiliului European, cu ocazia reuniunii sale speciale] de la Tampere [din 15 și 16 octombrie 1999] exprimă de asemenea faptul că [sistemul european comun de azil (SECA)] ar trebui să includă, pe termen scurt, o metodă clară și operațională pentru determinarea statului membru responsabil de examinarea unei cereri de azil.

- (5) O astfel de metodă ar trebui să se întemeieze pe criterii obiective și echitabile atât pentru statele membre, cât și pentru persoanele în cauză. Ar trebui, în principiu, să facă posibilă determinarea rapidă a statului membru responsabil, astfel încât să se garanteze accesul efectiv la procedurile pentru acordarea protecției internaționale și să nu compromită obiectivul prelucrării rapide a cererilor de protecție internațională.

[...]

- (19) În vederea garantării protecției efective a drepturilor persoanelor vizate, ar trebui stabilite garanții juridice și dreptul la o cale de atac eficientă în ceea ce privește deciziile legate de transferurile către statul membru responsabil în conformitate, în special cu drepturile recunoscute la articolul 47 din Carta Drepturilor Fundamentale a Uniunii Europene. Pentru a se asigura respectarea dreptului internațional, dreptul la o cale de atac eficientă împotriva unor astfel de decizii ar trebui să cuprindă atât examinarea aplicării prezentului regulament, cât și a situației de drept și de fapt din statul membru către care solicitantul este transferat.”

- 4 Articolul 3 alineatul (1) din acest regulament prevede:

„Statele membre examinează orice cerere de protecție internațională prezentată de un resortisant al unei țări terțe sau de un apatrid pe teritoriul oricăruia dintre ele, inclusiv la frontieră sau în zonele de tranzit. Cererea este examinată de un singur stat membru și anume acela pe care criteriile stabilite de capitolul III îl desemnează responsabil.”

- 5 Articolul 18 alineatul (1) din regulamentul menționat prevede:

„Statul membru responsabil în conformitate cu prezentul regulament este obligat să:

[...]

- (b) reprimească, în condițiile prevăzute la articolele 23, 24, 25 și 29, un solicitant a cărui cerere se află în curs de examinare și care a depus cererea într-un alt stat membru sau care se află pe teritoriul altui stat membru fără permis de ședere;
- (c) reprimească, în condițiile prevăzute la articolele 23, 24, 25 și 29, un resortisant al unei țări terțe sau un apatrid care și-a retras cererea aflată în curs de examinare și care a depus o cerere în alt stat membru un resortisant al unei țări terțe sau un apatrid;
- (d) reprimească, în condițiile prevăzute la articolele 23, 24, 25 și 29, un resortisant al unei țări terțe sau un apatrid a cărui cerere a [fost] respinsă și care a depus o cerere în al stat membru sau care se află pe teritoriul altui stat membru fără permis de ședere.”

- 6 Articolul 20 alineatul (5) din același regulament are următorul cuprins:

„Un solicitant care se află în alt stat membru fără permis de ședere sau care prezintă în acel stat membru o cerere de protecție internațională, după retragerea primei sale cereri prezentate într-un alt stat membru în timpul procedurii de determinare a statului membru responsabil, este reprimit, în condițiile prevăzute la articolele 23, 24, 25 și 29, de către statul membru în care a prezentat prima dată cererea de protecție internațională, în vederea finalizării procedurii de determinare a statului membru responsabil.”

7 Articolul 23 alineatele (1)-(3) din Regulamentul Dublin III prevede:

„(1) În cazul în care statul membru în care o persoană menționată la articolul 18 alineatul (1) litera (b), (c) sau (d) a prezentat o nouă cerere de protecție internațională consideră că este responsabil un alt stat membru, în conformitate cu articolul 20 alineatul (5) și articolul 18 alineatul (1) liter[a] (b), (c) sau (d), poate cere ca acest alt stat membru să reprimească persoana respectivă.

(2) Cererea de reprimire se depune cât mai rapid posibil și în orice caz în termen de două luni de la primirea rezultatului pozitiv transmis de unitatea centrală Eurodac [...]

În cazul în care cererea de reprimire se bazează pe alte dovezi decât cele provenite din sistemul Eurodac, [aceasta] se [trimite] statului membru solicitat în termen de trei luni de la data depunerii cererii de protecție internațională [...]

(3) În cazul în care cererea de reprimire nu este depusă în termenul stabilit la alineatul (2), responsabilitatea pentru examinarea cererii de protecție internațională revine statului membru în care a fost prezentată noua cerere.”

8 În conformitate cu articolul 24 alineatul (1) din acest regulament:

„În cazul în care un stat membru pe teritoriul căruia se află o persoană, astfel cum este menționată la articolul 18 alineatul (1) litera (b), (c) sau (d), fără permis de ședere și pentru care nu s-a depus nicio cerere nouă de protecție internațională, consideră că alt stat membru este responsabil în conformitate cu articolul 20 alineatul (5) și cu articolul 18 alineatul (1) liter[a] (b), (c) sau (d), poate cere acelui alt stat membru să reprimească persoana în cauză.”

9 Articolul 27 alineatul (1) din regulamentul menționat are următorul conținut:

„Solicitantul sau altă persoană menționată la articolul 18 alineatul (1) litera (c) sau (d) are dreptul la o cale eficientă de atac, sub forma unui apel sau a unei revizuirii, în fapt și în drept, împotriva unei decizii de transfer în fața unei instanțe naționale.”

10 Articolul 29 alineatele (1) și (2) din același regulament prevede:

„(1) Transferul solicitantului [...] din statul membru solicitant către statul membru responsabil se face în conformitate cu dreptul intern al statului membru solicitant, după consultări între cele două state membre în cauză, cât de repede posibil și în cel mult șase luni de la acceptarea [de către un alt stat membru a] cererii de a prelua sau reprimi persoana în cauză sau de la hotărârea definitivă privind apelul sau revizuirea atunci când efectul suspensiv există [...]

(2) Atunci când transferul nu se efectuează în termenul de șase luni, statul membru responsabil este exonerat de obligația de a prelua sau reprimi persoana în cauză și responsabilitatea se transferă statului membru solicitant. Acest termen poate fi prelungit până la maxim un an în cazul în care transferul nu a putut fi efectuat datorită detenției în închisoare a persoanei în cauză sau până la maximum optsprezece luni în cazul în care persoana în cauză se sustrage procedurii.”

Litigiile principale și întrebările preliminare

Cauza C-323/21

- 11 La 3 iulie 2017, B a depus o cerere de protecție internațională în Germania. Autoritățile germane au prezentat autorităților italiene o cerere de reprimire a lui B pentru motivul că acesta solicitase anterior o astfel de protecție în Italia. La 4 octombrie 2017, autoritățile italiene au acceptat această cerere, ceea ce a declanșat curgerea unui termen de șase luni pentru transferul lui B în Italia. Acest termen de transfer a fost prelungit ulterior până la 4 aprilie 2019 din cauza sustragerii lui B de la procedură.
- 12 La 17 februarie 2018, B a depus o cerere de protecție internațională în Țările de Jos. Secretarul de stat a prezentat autorităților italiene, la 17 martie 2018, o cerere de reprimire a lui B. La 1 aprilie 2018, autoritățile italiene au acceptat această cerere. Prin scrisoarea din 29 iunie 2018, autoritățile italiene au fost informate de către secretarul de stat că B s-a sustras de la procedură, ceea ce, potrivit secretarului de stat, implica o prelungire a termenului de transfer până la 1 octombrie 2019.
- 13 La 9 iulie 2018, B a depus o a doua cerere de protecție internațională în Germania. La 14 septembrie 2018, autoritățile germane au adoptat o decizie în temeiul Regulamentului Dublin III, care nu a făcut obiectul unei căi de atac.
- 14 La 27 decembrie 2018, B a depus o a doua cerere de protecție internațională în Țările de Jos. Prin decizia din 8 martie 2019, secretarul de stat a respins această cerere fără a o examina, pentru motivul că Republica Italiană a rămas statul membru responsabil de examinarea acesteia.
- 15 La 29 aprilie 2019, B a fost transferat în Italia.
- 16 B a introdus o acțiune împotriva deciziei secretarului de stat din 8 martie 2019 în fața instanței competente. Prin hotărârea din 12 iunie 2019, această instanță a admis acțiunea și a anulat decizia respectivă pentru motivul că Republica Federală Germania devenise statul membru responsabil la 4 aprilie 2019, ca urmare a expirării termenului de transfer prevăzut la articolul 29 din Regulamentul Dublin III.
- 17 Secretarul de stat a formulat apel împotriva acestei hotărâri la Raad van State (Consiliul de Stat, Țările de Jos), care este instanța de trimitere. În sprijinul acestui apel, el a susținut în special, pe de o parte, că acest calcul al termenului de transfer ar trebui efectuat ținând seama de relația dintre Regatul Țărilor de Jos și Republica Italiană și, pe de altă parte, că un nou termen de transfer a început să curgă în privința Republicii Federale Germania de la data depunerii de către B a unei cereri de protecție internațională în Țările de Jos.
- 18 Instanța de trimitere precizează că este cert că Republica Italiană era statul membru responsabil la data depunerii celei de a doua cereri de protecție internațională a lui B în Țările de Jos, și anume la data de 27 decembrie 2018. Aceasta subliniază, în schimb, că părțile din litigiul principal au poziții opuse în privința unei eventuale expirări a termenului de transfer, la 4 aprilie 2019, după optsprezece luni de la acceptarea de către Republica Italiană a primei cereri de reprimire, și anume cererea formulată în acest scop de autoritățile germane.

- 19 În prezenta cauză, ar fi existat concomitent două „acorduri valabile” în vederea reprimirii, cu două termene diferite de transfer, ceea ce ar implica necesitatea de a preciza raportul dintre aceste două termene. În acest scop, este necesar să se stabilească dacă primul stat membru care a depus o cerere de reprimire, și anume Republica Federală Germania, trebuie considerat în continuare „statul membru solicitant” în sensul articolului 29 alineatul (2) din Regulamentul Dublin III sau dacă acest statut trebuie rezervat ultimului stat membru care a depus o astfel de cerere, și anume Regatul Țărilor de Jos. În cazul adoptării celei de a doua interpretări, instanța de trimitere solicită să se stabilească dacă acest din urmă stat membru este în vreun fel obligat de termenul de transfer impus primului stat membru.
- 20 În aceste condiții, Raad van State (Consiliul de Stat) a hotărât să suspende judecarea cauzei și să adreseze Curții următoarele întrebări preliminare:
- „1) a) Noțiunea de «stat membru solicitant» în sensul articolului 29 alineatul (2) din Regulamentul [Dublin III] trebuie interpretată în sensul că prin ea se înțelege statul membru (în speță, cel de al treilea stat membru, și anume Regatul Țărilor de Jos) care a adresat ultimul unui alt stat membru o cerere de reprimire sau de preluare?
- b) În cazul unui răspuns negativ: împrejurarea că anterior s-a încheiat un acord de reprimire între două state membre (în speță Republica Federală Germania și Republica Italiană) are efecte asupra obligațiilor juridice ale celui de al treilea stat membru (în speță Regatul Țărilor de Jos), în temeiul Regulamentului [Dublin III], față de străin sau față de statele membre implicate în acordul de reprimire menționat anterior, și, în caz afirmativ, care sunt aceste efecte?
- 2) În cazul unui răspuns afirmativ la prima întrebare, articolul 27 alineatul (1) din Regulamentul [Dublin III], citit din perspectiva considerentului (19) al acestuia, trebuie interpretat în sensul că se opune ca un solicitant de protecție internațională să susțină cu succes, în cadrul unei căi de atac împotriva unei decizii de transfer, că acest transfer nu poate avea loc deoarece termenul pentru un transfer convenit anterior între două state membre (în speță Republica Federală Germania și Republica Italiană) a expirat?”

Cauza C-324/21

- 21 La 24 noiembrie 2017, F a depus o cerere de protecție internațională în Țările de Jos. Secretarul de stat a adresat autorităților italiene o cerere de reprimire a lui F pentru motivul că acesta solicitase anterior o astfel de protecție în Italia. La 19 decembrie 2017, autoritățile italiene au acceptat această cerere, ceea ce a declanșat curgerea unui termen de șase luni pentru transferul lui F în Italia. Prin scrisoarea din 12 aprilie 2018, secretarul de stat a informat autoritățile italiene că F s-a sustras de la procedură, ceea ce implica o prelungire a termenului de transfer până la 19 iunie 2019.
- 22 La 29 martie 2018, F a depus o cerere de protecție internațională în Germania. Instanța de trimitere nu cunoaște eventualul rezultat al acestei cereri.
- 23 La 30 septembrie 2018, F a depus o a doua cerere de protecție internațională în Țările de Jos. Prin decizia din 31 ianuarie 2019, secretarul de stat a respins această cerere fără a o examina, pentru motivul că Republica Italiană a rămas statul membru responsabil de examinarea acesteia.

- 24 După ce a părăsit centrul pentru solicitanți de azil în care era găzduit în Țările de Jos, F a fost reținut și apoi plasat în detenție, printr-o decizie a secretarului de stat din 1 iulie 2019, în vederea transferului său în Italia.
- 25 F a introdus o acțiune împotriva acestei decizii la instanța competentă. Prin hotărârea din 16 iulie 2019, instanța respectivă a admis această acțiune și a anulat decizia menționată, pentru motivul că Regatul Țărilor de Jos devenise statul membru responsabil la 19 iunie 2019, ca urmare a expirării termenului de transfer al lui F în Italia.
- 26 Secretarul de stat a formulat apel împotriva acestei hotărâri la Raad van State (Consiliul de Stat), care este instanța de trimitere. În sprijinul acestui apel, el a susținut în special că Regatul Țărilor de Jos avea la dispoziție un nou termen pentru a-l transfera pe F către Italia, termen care începuse să curgă de la data depunerii de către F a unei cereri de protecție internațională în Germania. În consecință, acesta a considerat că Republica Italiană a rămas statul membru responsabil.
- 27 Instanța de trimitere precizează că este cert că Republica Italiană trebuia considerată statul membru responsabil, cel puțin până la 19 iunie 2019.
- 28 Totuși, având în vedere argumentația prezentată de secretarul de stat, această instanță ridică problema relevanței pe care ar putea să o aibă împrejurarea că, înainte de expirarea termenului de transfer al lui F în Italia, acesta din urmă a depus o nouă cerere de protecție internațională în alt stat membru.
- 29 În aceste condiții, Raad van State (Consiliul de Stat) a decis să suspende judecarea cauzei și să adreseze Curții următoarea întrebare preliminară:

„Articolul 29 din Regulamentul [Dublin III] trebuie interpretat în sensul că un termen de transfer care a început să curgă, astfel cum este prevăzut la acest articol 29 alineatele (1) și (2), va începe să curgă din nou la momentul la care străinul, după ce a împiedicat transferul de către un stat membru prin sustragerea de la procedură, depune o nouă cerere de protecție internațională într-un alt stat membru (în speță, un al treilea stat membru)?”

Cauza C-325/21

- 30 La 6 septembrie 2018, K a depus o cerere de protecție internațională în Franța. Autoritățile franceze au adresat autorităților austriece o cerere de reprimire a lui K pentru motivul că acesta solicitase anterior o astfel de protecție în Austria. La 4 octombrie 2018, autoritățile austriece au acceptat această cerere, ceea ce a declanșat curgerea unui termen de șase luni pentru transferul lui K în Austria. Ulterior, K s-a sustras procedurii și nu a fost transferat în Austria.
- 31 La 27 martie 2019, K a depus o cerere de protecție internațională în Țările de Jos. Secretarul de stat a adresat autorităților austriece, la 3 mai 2018, o cerere de reprimire a lui K. La 10 mai 2019, autoritățile respective au respins această cerere pentru motivul că Republica Franceză, întrucât nu a informat Republica Austria că transferul lui K nu putea avea loc într-un termen de șase luni, era statul membru responsabil de examinarea cererii lui K, începând cu 4 aprilie 2019, data expirării termenului de transfer al lui K în Austria.

- 32 La 20 mai 2019, secretarul de stat a adresat autorităților franceze o cerere de reprimire a lui K. Autoritățile menționate au respins această cerere pentru motivul că termenul de transfer în Austria, de șase luni, nu expirase încă la data depunerii de către K a unei cereri de protecție internațională în Țările de Jos.
- 33 La 31 mai 2019, secretarul de stat a solicitat atât autorităților austriece, cât și autorităților franceze să își reconsidere răspunsurile la cererile de reprimire care le fuseseră, respectiv, adresate. În cererea adresată autorităților austriece se susținea că un nou termen de transfer între Republica Franceză și Republica Austria începuse să curgă de la prezentarea de către K a unei cereri de protecție internațională în Țările de Jos și că, în consecință, Republica Austria era statul membru responsabil de examinarea cererii de protecție internațională a lui K. La 3 iunie 2019, autoritățile austriece au acceptat să îl reprimească pe K.
- 34 Prin decizia din 24 iulie 2019, secretarul de stat a respins cererea de protecție internațională depusă de K fără a o examina.
- 35 K a introdus o acțiune împotriva acestei decizii la instanța competentă. Prin hotărârea din 17 octombrie 2019, instanța respectivă a respins această acțiune pentru motivul că secretarul de stat considerase în mod întemeiat că Republica Austria era statul membru responsabil de examinarea cererii de protecție internațională a lui K.
- 36 K a formulat apel împotriva acestei hotărâri la Raad van State (Consiliul de Stat), care este instanța de trimitere. În susținerea acestui apel, K a arătat că depunerea unei cereri de protecție internațională într-un al treilea stat membru nu poate împiedica expirarea termenului de transfer prevăzut între alte două state membre.
- 37 Instanța de trimitere precizează că este cert că autoritățile franceze nu au informat autoritățile austriece nici cu privire la sustragerea de la procedură a lui K, nici cu privire la faptul că nu puteau efectua transferul acestuia în termen de șase luni. În consecință, având în vedere expirarea acestui termen, Republica Austria nu mai putea fi considerată statul membru responsabil începând cu 4 aprilie 2019.
- 38 Totuși, această instanță ridică întrebări cu privire la relevanța pe care ar putea să o aibă împrejurarea că, înainte de expirarea termenului de transfer, persoana în cauză a depus o nouă cerere de protecție internațională într-un alt stat membru.
- 39 În aceste condiții, Raad van State (Consiliul de Stat) a hotărât să suspende judecarea cauzei și să adreseze Curții următoarele întrebări preliminare:
- „1) Articolul 29 din Regulamentul [Dublin III] trebuie interpretat în sensul că un termen de transfer care a început să curgă, astfel cum este prevăzut la [acest] articol 29 alineatele (1) și (2), va începe să curgă din nou la momentul la care străinul, după ce a împiedicat transferul de către un stat membru prin sustragerea de la procedură, depune o nouă cerere de protecție internațională într-un alt stat membru (în speță, un al treilea stat membru)?
- 2) În cazul unui răspuns negativ la prima întrebare, articolul 27 alineatul (1) din Regulamentul [Dublin III], citit din perspectiva considerentului (19) al acestuia, trebuie interpretat în sensul că se opune ca un solicitant de protecție internațională să susțină cu succes, în cadrul unei căi de atac împotriva unei decizii de transfer, că acest transfer nu poate avea loc deoarece

termenul pentru un transfer convenit anterior între două state membre (în speță Republica Franceză și Republica Austria) a expirat, cu consecința că termenul în care Regatul Țărilor de Jos poate efectua transferul a expirat?”

Cu privire la întrebările preliminare

Cu privire la prima întrebare formulată în cauzele C-323/21 și C-325/21, precum și cu privire la întrebarea unică formulată în cauza C-324/21

- 40 Prin intermediul primei întrebări formulate în cauzele C-323/21 și C-325/21, precum și prin intermediul întrebării unice în cauza C-324/21, instanța de trimitere solicită în esență să se stabilească dacă articolul 29 din Regulamentul Dublin III trebuie interpretat în sensul că, atunci când un termen pentru transferul unui resortisant al unei țări terțe a început să curgă între un stat membru solicitat și un prim stat membru solicitant, responsabilitatea pentru examinarea cererii de protecție internațională depuse de această persoană este transferată acestui stat membru solicitant ca urmare a expirării termenului respectiv, chiar dacă persoana menționată a depus între timp o nouă cerere de protecție internațională într-un al treilea stat membru, care a condus la acceptarea de către statul membru solicitat a unei cereri de reprimire formulate de acest al treilea stat membru. Prin intermediul primei întrebări adresate în cauza C-323/21, instanța de trimitere solicită de asemenea Curții să se pronunțe cu privire la eventualele consecințe pe care le are expirarea termenului menționat pentru cel de al treilea stat membru.
- 41 Cu titlu introductiv, trebuie arătat că, în conformitate cu articolul 3 alineatul (1) din Regulamentul Dublin III, orice cerere de protecție internațională prezentată de un resortisant al unei țări terțe sau de un apatrid pe teritoriul oricărui stat membru este examinată de un singur stat membru.
- 42 Prin urmare, atunci când un solicitant de protecție internațională se află pe teritoriul unui alt stat membru decât cel căruia îi revine sarcina de a examina cererea sa, procedurile prevăzute de Regulamentul Dublin III urmăresc în special să permită transferul solicitantului către acest din urmă stat membru.
- 43 În această privință, articolul 29 alineatul (1) primul paragraf din Regulamentul Dublin III prevede că transferul persoanei în cauză către statul membru responsabil se face cât de repede posibil și în cel mult șase luni de la acceptarea de către acest stat membru a cererii de a prelua sau de a reprimi această persoană sau de la hotărârea definitivă privind apelul sau revizuirea atunci când efectul suspensiv există.
- 44 Articolul 29 alineatul (2) din acest regulament precizează că, atunci când transferul nu se efectuează în acest termen de șase luni, statul membru responsabil este exonerat de obligația de a prelua sau de a reprimi persoana în cauză și responsabilitatea se transferă statului membru solicitant.
- 45 Astfel, articolul 29 din Regulamentul Dublin III nu prevede norme specifice referitoare la situația în care, în timp ce o cerere de reprimire a unui resortisant al unei țări terțe formulată de un stat membru solicitant a fost deja acceptată de un alt stat membru, această persoană depune o cerere de protecție internațională într-un al treilea stat membru.

- 46 Pentru a aprecia dacă, într-o asemenea situație, depunerea unei cereri de protecție internațională într-un al treilea stat membru sau consecințele acestei cereri trebuie luate în considerare în vederea aplicării acestor dispoziții, este necesar să se determine normele ce reglementează procedurile care trebuie puse în aplicare în temeiul Regulamentului Dublin III în cazul depunerii succesive de cereri de protecție internațională în mai multe state membre.
- 47 Domeniul de aplicare al procedurii de reprimire este definit la articolele 23 și 24 din Regulamentul Dublin III. Din articolul 23 alineatul (1) și din articolul 24 alineatul (1) din acest regulament reiese că procedura respectivă se aplică persoanelor prevăzute la articolul 20 alineatul (5) sau la articolul 18 alineatul (1) literele (b)-(d) din regulamentul menționat (Hotărârea din 2 aprilie 2019, H. și R., C-582/17 și C-583/17, EU:C:2019:280, punctul 46).
- 48 Articolul 20 alineatul (5) din același regulament prevede printre altele că acesta se aplică unui solicitant care prezintă o cerere de protecție internațională într-un stat membru după retragerea primei sale cereri prezentate într-un alt stat membru în timpul procedurii de determinare a statului membru responsabil de examinarea cererii. Această dispoziție se aplică de asemenea situației în care un solicitant a părăsit statul membru în care a depus prima sa cerere înainte de finalizarea procesului de determinare a statului membru responsabil de examinarea cererii, fără a informa autoritatea competentă a primului stat membru amintit cu privire la dorința de a renunța la cererea sa (a se vedea în acest sens Hotărârea din 2 aprilie 2019, H. și R., C-582/17 și C-583/17, EU:C:2019:280, punctele 46 și 50).
- 49 În ceea ce privește articolul 18 alineatul (1) literele (b)-(d) din Regulamentul Dublin III, acesta se referă la o persoană care, pe de o parte, a prezentat o cerere de protecție internațională care este în curs de examinare, și-a retras această cerere în curs de examinare sau cererea i-a fost respinsă și care, pe de altă parte, fie a prezentat o cerere într-un alt stat membru, fie se află, fără permis de ședere, pe teritoriul unui alt stat membru (Hotărârea din 2 aprilie 2019, H. și R., C-582/17 și C-583/17, EU:C:2019:280, punctul 51, precum și jurisprudența citată).
- 50 Articolul 20 alineatul (5) și articolul 18 alineatul (1) literele (b)-(d) din acest regulament sunt astfel complementare, în măsura în care prima dintre aceste dispoziții se aplică situației în care statul membru responsabil de examinarea unei cereri de protecție internațională nu a fost încă determinat, iar cea de a doua dispoziție menționată vizează cazurile în care responsabilitatea pentru examinarea cererii a fost deja stabilită (a se vedea în acest sens Hotărârea din 2 aprilie 2019, H. și R., C-582/17 și C-583/17, EU:C:2019:280, punctele 52, 66, precum și 67).
- 51 În aceste condiții, din moment ce articolul 23 alineatul (1) din regulamentul menționat vizează, în general, statul membru în care a fost depusă o nouă cerere de protecție internațională care consideră că un alt stat membru este responsabil în conformitate cu articolul 20 alineatul (5) sau cu articolul 18 alineatul (1) literele (b)-(d) din același regulament, trebuie să se considere că procedura de reprimire este aplicabilă nu numai celui de al doilea stat membru în care un resortisant al unei țări terțe a depus o astfel de cerere, ci și unui al treilea stat membru în care acest resortisant al unei țări terțe depune ulterior o nouă de cerere de protecție internațională.
- 52 În ceea ce privește regimul procedurilor de reprimire inițiate ca urmare a depunerii succesive a unor cereri de protecție internațională în mai multe state membre, trebuie arătat că legiitorul Uniunii nu a operat, în dispozițiile referitoare la inițierea și la derularea procedurii de reprimire, și anume articolele 23-25 din Regulamentul Dublin III, nicio distincție după cum această

procedură este inițiată de al doilea stat membru în care o cerere de protecție internațională a fost depusă de un resortisant al unei țări terțe sau de un al treilea stat membru în care a fost depusă ulterior o astfel de cerere.

- 53 Or, în lipsa oricărei dispoziții specifice, nu se impune efectuarea unei distincții neprevăzute de acest regulament între cele două situații (a se vedea prin analogie Hotărârea din 10 septembrie 2015, FCD și FMB, C-106/14, EU:C:2015:576, punctul 50).
- 54 În consecință, în situațiile menționate, statele membre implicate în procedurile de reprimire au obligația să respecte termenele imperative în care legiuitorul Uniunii a încadrat aceste proceduri.
- 55 Astfel, aceste termene contribuie în mod determinant la realizarea obiectivului prelucrării rapide a cererilor de protecție internațională menționat în considerentul (5) al Regulamentului Dublin III, garantând că aceste proceduri vor fi puse în aplicare fără întârzieri nejustificate și dovedind importanța specială pe care legiuitorul a atribuit-o determinării rapide a statului membru responsabil de examinarea unei cereri de protecție internațională, precum și faptul că, având în vedere obiectivul de a garanta un acces efectiv la procedurile de acordare a unei protecții internaționale și de a nu compromite obiectivul prelucrării rapide a cererilor de protecție internațională, este necesar, potrivit acestui legiuitor, ca asemenea cereri să fie examinate, dacă este cazul, de un alt stat membru decât cel desemnat drept responsabil în temeiul criteriilor prevăzute în capitolul III din acest regulament (a se vedea în acest sens Hotărârea din 13 noiembrie 2018, X și X, C-47/17 și C-48/17, EU:C:2018:900, punctele 69 și 70).
- 56 Rezultă, în primul rând, că termenele imperative enunțate la articolul 23 alineatul (2) din Regulamentul Dublin III trebuie să fie respectate atât de cel de al doilea, cât și de cel de al treilea stat membru în care a fost depusă o cerere de protecție internațională de către un resortisant al unei țări terțe, atunci când aceste state membre formulează o cerere de reprimire.
- 57 Cu toate acestea, în măsura în care unele dintre cauzele în discuție în litigiul principal se raportează la situații în care un resortisant al unei țări terțe a depus mai multe cereri de protecție internațională în același stat membru, trebuie arătat că, atunci când un solicitant depune o nouă cerere de protecție internațională într-un stat membru după ce acesta din urmă a adoptat o decizie de transfer al solicitantului respectiv, punerea în aplicare a acestei decizii rămâne în principiu posibilă, fără să fie necesar ca statul membru respectiv să formuleze o nouă cerere de reprimire, chiar dacă solicitantul menționat a depus între timp o cerere de protecție internațională într-un alt stat membru.
- 58 Astfel, în cazul în care unei decizii de transfer nu i s-ar recunoaște un asemenea efect, acest lucru ar permite oricărui resortisant al unei țări terțe împotriva căruia a fost adoptată o decizie de transfer de către un stat membru să se sustragă definitiv de la executarea acesteia, înainte ca ea să își poată produce efectele, prin introducerea unei cereri de protecție internațională într-un alt stat membru, pentru a reveni apoi în primul stat membru, cu riscul de a paraliza complet mecanismul de prelucrare a cererilor de protecție internațională instituit prin Regulamentul Dublin III și de a submina atingerea obiectivului prelucrării rapide a cererilor.
- 59 Prin urmare, statului membru care a adoptat o decizie de transfer care nu a fost încă pusă în aplicare și al cărei termen de punere în aplicare nu a expirat nu i se poate transfera responsabilitatea de a examina cererea de protecție internațională pentru simplul fapt că nu a

formulat, în urma depunerii unei noi cereri de protecție internațională pe teritoriul său, o nouă cerere de reprimire în termenele prevăzute la articolul 23 alineatul (2) din Regulamentul Dublin III.

- 60 În schimb, o astfel de cerere va trebui în mod imperativ să fie formulată pentru a putea efectua transferul unui resortisant al unei țări terțe care a făcut obiectul unei decizii de transfer către statul membru în cauză atunci când această decizie a fost deja executată (a se vedea prin analogie Hotărârea din 25 ianuarie 2018, Hasan, C-360/16, EU:C:2018:35, punctul 51).
- 61 Într-o asemenea situație, în lipsa unei cereri de reprimire formulate în termenele prevăzute la articolul 23 alineatul (2) din Regulamentul Dublin III, statul membru în care a fost depusă o nouă cerere de protecție internațională va deveni statul membru responsabil de examinarea acestei cereri, în conformitate cu articolul 23 alineatul (3) din acest regulament, fără ca problema eventualei expirări a termenului de transfer prevăzut la articolul 29 alineatul (1) din regulamentul menționat să aibă vreo incidență.
- 62 În al doilea rând, din considerațiile care figurează la punctele 52-54 din prezenta hotărâre rezultă că normele referitoare la termenele de transfer prevăzute la articolul 29 alineatele (1) și (2) din Regulamentul Dublin III sunt aplicabile în cadrul procedurilor de reprimire derulate atunci când resortisantul în cauză al unei țări terțe a depus succesiv cereri de protecție internațională în mai multe state membre.
- 63 În această privință, trebuie amintit că termenul de transfer de șase luni stabilit la articolul 29 alineatul (1) din Regulamentul Dublin III urmărește în special să lase, având în vedere complexitatea de ordin practic și dificultățile de natură organizatorică asociate punerii în aplicare a transferului resortisantului unei țări terțe, timpul necesar celor două state membre vizate să se concerteze în vederea realizării acestui transfer și, mai precis, să dea statului membru solicitant posibilitatea de a defini modalitățile de realizare a transferului menționat [a se vedea în acest sens Hotărârea din 22 septembrie 2022, Bundesrepublik Deutschland (Suspendarea administrativă a deciziei de transfer), C-245/21 și C-248/21, EU:C:2022:709, punctul 58, precum și jurisprudența citată].
- 64 Prin urmare și având în vedere că această dispoziție nu prevede un regim specific pentru cazul în care au fost acceptate succesiv mai multe cereri de reprimire, termenul de transfer aplicabil unui stat membru solicitant trebuie să fie calculat de la data la care cererea formulată de statul membru respectiv a fost acceptată de statul membru solicitat chiar și atunci când un termen pentru transferul unui resortisant al unei țări terțe între un alt stat membru solicitant și acest stat membru solicitat a început deja să curgă.
- 65 În plus, într-o asemenea situație, întrucât diferitele proceduri de reprimire sunt desfășurate în mod independent de fiecare dintre statele membre solicitante, iar Regulamentul Dublin III nu prevede un mecanism de coordonare care să permită derogarea de la normele prevăzute la articolul 29 din acest regulament, termenul de transfer care rezultă din faptul că o primă cerere de reprimire a fost acceptată de statul membru solicitat nu poate fi întrerupt sau prelungit ca urmare a faptului că o nouă cerere de reprimire, formulată de un alt stat membru, a fost acceptată de statul membru solicitat menționat.
- 66 Desigur, astfel cum a arătat instanța de trimitere, începând de la data la care persoana vizată de o decizie de transfer a părăsit teritoriul unui stat membru pentru a rămâne în afara acestui teritoriu, statul membru respectiv nu mai este efectiv în măsură să efectueze transferul, ceea ce implică

faptul că termenul de transfer prevăzut la articolul 29 din Regulamentul Dublin III ar putea atunci să expire fără ca statul membru menționat să fi avut la dispoziție întreaga perioadă considerată de legiuitorul Uniunii ca fiind adecvată pentru a definitiva modalitățile de realizare a transferului.

- 67 Cu toate acestea, legiuitorul a luat în considerare în mod explicit riscul ca persoana în cauză să se sustragă de la executarea deciziei de transfer prin sustragerea de la procedură și a prevăzut, la articolul 29 alineatul (2) din regulament, că, într-o astfel de situație, statul membru solicitant poate prelungi în mod excepțional termenul de transfer până la maximum optsprezece luni [a se vedea în acest sens Hotărârea din 22 septembrie 2022, Bundesrepublik Deutschland (Suspendarea administrativă a deciziei de transfer), C-245/21 și C-248/21, EU:C:2022:709, punctul 67].
- 68 Această soluție, care reprezintă expresia echilibrului adoptat de legiuitorul menționat între diferitele obiective ale Regulamentului Dublin III și interesele concurente în cauză, este valabilă în toate cazurile de sustragere de la procedură și se aplică, așadar, atât atunci când persoana în cauză se sustrage procedurii și rămâne pe teritoriul statului membru solicitant, cât și atunci când părăsește teritoriul respectiv în cursul sustragerii de la procedură.
- 69 În plus, trebuie amintit că legiuitorul Uniunii nu a apreciat că imposibilitatea practică de a se proceda la punerea în aplicare a deciziei de transfer trebuia considerată ca fiind de natură să justifice întreruperea sau suspendarea termenului de transfer prevăzut la articolul 29 alineatul (1) din Regulamentul Dublin III [a se vedea în acest sens Hotărârea din 22 septembrie 2022, Bundesrepublik Deutschland (Suspendarea administrativă a deciziei de transfer), C-245/21 și C-248/21, EU:C:2022:709, punctul 65, precum și jurisprudența citată].
- 70 Prin urmare, Curtea a considerat că termenul de transfer prevăzut de această dispoziție trebuie aplicat în situații în care persoana în cauză nu poate fi transferată [a se vedea în acest sens Hotărârea din 16 februarie 2017, C. K. și alții, C-578/16 PPU, EU:C:2017:127, punctul 89, Hotărârea din 31 martie 2022, Bundesamt für Fremdenwesen und Asyl și alții (Internarea unui solicitant de azil într-un spital de psihiatrie), C-231/21, EU:C:2022:237, punctul 62, precum și Hotărârea din 22 septembrie 2022, Bundesrepublik Deutschland (Suspendarea administrativă a deciziei de transfer), C-245/21 și C-248/21, EU:C:2022:709, punctul 70].
- 71 În aceste condiții, împrejurarea că persoana în cauză a depus, pe durata sustragerii sale de la procedură, o nouă cerere de protecție internațională într-un alt stat membru decât statul membru solicitant sau că o nouă cerere de reprimire a fost acceptată ca urmare a depunerii unei astfel de cereri nu este de natură, în lipsa unei norme prevăzute în acest scop de Regulamentul Dublin III, să justifice întreruperea sau prelungirea unuia dintre termenele imperative prevăzute la articolul 29 din acest regulament. O astfel de împrejurare nu presupune, de altfel, în niciun caz faptul că persoana menționată rămâne permanent în afara teritoriului primului stat membru solicitant, împiedicându-l astfel pe acesta din urmă să efectueze transferul, după cum ilustrează faptele în discuție în litigiile principale în cauzele C-323/21 și C-324/21.
- 72 În consecință, atunci când termenul de transfer ce rezultă din acceptarea unei cereri de reprimire formulate de un stat membru solicitant a expirat, responsabilitatea pentru examinarea cererii de protecție internațională este transferată, în conformitate cu articolul 29 alineatul (2) din Regulamentul Dublin III, acestui stat membru solicitant, chiar dacă o nouă cerere de protecție internațională a fost depusă între timp într-un alt stat membru sau dacă o nouă cerere de reprimire a fost acceptată ca urmare a depunerii unei astfel de cereri.

- 73 În al treilea rând, un transfer al responsabilității pentru examinarea cererii de protecție internațională depuse de un resortisant al unei țări terțe, care decurge din aplicarea articolelor 23 sau 29 din Regulamentul Dublin III, trebuie să fie luat în considerare în mod corespunzător de toate statele membre atunci când sunt puse în aplicare eventuale proceduri de reprimire cu privire la acest solicitant.
- 74 Rezultă de aici, *primo*, că, în măsura în care articolul 20 alineatul (5) din Regulamentul Dublin III se aplică, astfel cum reiese din cuprinsul punctului 50 din prezenta hotărâre, doar atunci când statul membru responsabil de examinarea unei cereri de protecție internațională nu a fost încă determinat, o cerere de reprimire nu poate fi adresată în mod valabil, în conformitate cu articolele 18 și 23 din acest regulament, statului membru în care un resortisant al unei țări terțe a depus prima sa cerere de protecție internațională după ce responsabilitatea pentru examinarea acestei cereri a fost transferată unui alt stat membru. Într-un astfel de caz, o eventuală cerere de reprimire trebuie să îi fie adresată acestui din urmă stat membru.
- 75 Dat fiind că dispozițiile Regulamentului Dublin III care stabilesc termene imperative contribuie în aceeași măsură ca criteriile stabilite în capitolul III din acest regulament, la determinarea statului membru responsabil, în sensul regulamentului menționat (a se vedea în acest sens Hotărârea din 26 iulie 2017, Mengesteab, C-670/16, EU:C:2017:587, punctul 53), norma enunțată la punctul 74 din prezenta hotărâre își găsește aplicarea în special atunci când transferul responsabilității pentru examinarea unei cereri de protecție internațională decurge din aceste dispoziții și în special din articolele 23 sau 29 din același regulament.
- 76 În special, într-o situație în care termenul de transfer ce rezultă din faptul că cererea de reprimire formulată de un prim stat membru solicitant a fost acceptată de statul membru solicitat a expirat înainte ca o nouă cerere de reprimire formulată de un alt stat membru să fi fost acceptată, acesta din urmă va trebui să adreseze cererea sa acelui prim stat membru solicitant, din moment ce acesta trebuie, în temeiul articolului 29 alineatul (2) din Regulamentul Dublin III, să fie considerat la ora actuală statul membru responsabil.
- 77 În ceea ce privește, *secundo*, situația în care transferul responsabilității pentru examinarea cererii de protecție internațională către un alt stat membru decât statul membru solicitat a intervenit după ce a fost acceptată o cerere de reprimire formulată de un al treilea stat membru, trebuie amintit, pe de o parte, că Regulamentul Dublin III se întemeiază pe principiul esențial, enunțat la articolul 3 alineatul (1) din acesta, potrivit căruia o cerere de protecție internațională nu trebuie să fie examinată decât de un singur stat membru, ceea ce implică faptul că un singur stat membru poate fi considerat responsabil, la un moment dat, de examinarea unei cereri de protecție internațională (a se vedea în acest sens Hotărârea din 2 aprilie 2019, H. și R., C-582/17 și C-583/17, EU:C:2019:280, punctul 78).
- 78 Pe de altă parte, reiese din jurisprudența Curții că transferul unui resortisant al unei țări terțe către un alt stat membru decât statul membru responsabil nu poate fi efectuat atunci când transferul responsabilității pentru examinarea cererii de protecție internațională decurge din expirarea unui termen procedural ulterior acceptării cererii de reprimire și din adoptarea unei decizii de transfer [a se vedea în acest sens Hotărârea din 25 octombrie 2017, Shiri, C-201/16, EU:C:2017:805, punctul 43, și Hotărârea din 15 aprilie 2021, État belge (Elemente ulterioare deciziei de transfer), C-194/19, EU:C:2021:270, punctul 47].

- 79 Prin urmare, transferul responsabilității pentru examinarea cererii de protecție internațională depuse de un resortisant al unei țări terțe într-un stat membru, în temeiul articolelor 23 sau 29 din Regulamentul Dublin III, se opune punerii în aplicare a unei decizii care implică transferul persoanei în cauză către un alt stat membru.
- 80 Acestea fiind spuse, într-o asemenea situație, trebuie subliniat că statul membru a cărui decizie de transfer devine astfel inaplicabilă are posibilitatea să adreseze o cerere de reprimire statului membru căruia i-a fost transferată responsabilitatea menționată.
- 81 Desigur, articolul 23 alineatul (3) din Regulamentul Dublin III prevede transferul responsabilității pentru examinarea unei cereri de protecție internațională către statul membru în care a fost depusă o nouă cerere de protecție internațională atunci când acest stat membru nu formulează o cerere de reprimire, în termenele prevăzute la articolul 23 alineatul (2) din acest regulament.
- 82 Cu toate acestea, nu se poate considera că un stat membru, care a adresat, în interiorul acestor termene, o cerere de reprimire statului membru care era, la acea dată, responsabil de examinarea unei cereri de protecție internațională, nu a formulat în timp util o astfel de cerere.
- 83 Rezultă de aici, pe de o parte, că norma care figurează la articolul 23 alineatul (3) din Regulamentul Dublin III nu este aplicabilă unui astfel de stat membru.
- 84 Aplicarea acestei norme într-o asemenea situație nu ar fi de altfel conformă cu obiectivul termenelor prevăzute la articolul 23 alineatul (2) din acest regulament, și anume asigurarea faptului că statul membru solicitant inițiază procedura de reprimire într-un termen rezonabil începând de la data la care dispune de informații care îi permit să adreseze o cerere de reprimire unui alt stat membru (a se vedea în acest sens Hotărârea din 25 ianuarie 2018, Hasan, C-360/16, EU:C:2018:35, punctul 63).
- 85 Reiese, pe de altă parte, că transferul de responsabilitate menționat la punctul 79 din prezenta hotărâre determină curgerea unui nou termen pentru statul membru pe teritoriul căruia se află solicitantul, în temeiul articolului 23 alineatul (2) din Regulamentul Dublin III, în care acesta să prezinte o cerere de reprimire statului membru căruia i-a fost transferată responsabilitatea menționată.
- 86 Având în vedere ansamblul acestor considerații, este necesar să se răspundă la prima întrebare în cauzele C-323/21 și C-325/21, precum și la întrebarea unică în cauza C-324/21 că articolele 23 și 29 din Regulamentul Dublin III trebuie interpretate în sensul că, atunci când un termen pentru transferul unui resortisant al unei țări terțe a început să curgă între un stat membru solicitat și un prim stat membru solicitant, responsabilitatea pentru examinarea cererii de protecție internațională depuse de această persoană este transferată acestui stat membru solicitant ca urmare a expirării termenului respectiv, chiar dacă persoana menționată a depus între timp o nouă cerere de protecție internațională într-un al treilea stat membru, care a condus la acceptarea de către statul membru solicitat a unei cereri de reprimire formulate de acest al treilea stat membru, în măsura în care această responsabilitate nu a fost transferată celui de al treilea stat membru ca urmare a expirării unuia dintre termenele prevăzute la articolul 23 menționat.

- 87 În urma unui astfel de transfer al responsabilității menționate, statul membru în care se află persoana respectivă nu o poate transfera pe aceasta din urmă către alt stat membru decât noul stat membru responsabil, însă poate, în schimb, cu respectarea termenelor prevăzute la articolul 23 alineatul (2) din acest regulament, să prezinte o cerere de reprimire acestui din urmă stat membru.

Cu privire la cea de a doua întrebare în cauzele C-323/21 și C-325/21

- 88 Prin intermediul celei de a doua întrebări în cauzele C-323/21 și C-325/21, instanța de trimitere solicită în esență să se stabilească dacă articolul 27 alineatul (1) din Regulamentul Dublin III, citit în lumina considerentului (19) al acestui regulament, trebuie interpretat în sensul că un resortisant al unei țări terțe care a depus o cerere de protecție internațională succesiv în trei state membre se poate prevala, în cadrul unei căi de atac exercitate, în temeiul articolului 27 alineatul (1) din regulamentul menționat, împotriva unei decizii de transfer către primul dintre aceste state membre, adoptată în privința sa de cel de al treilea dintre statele membre menționate, de faptul că, ulterior adoptării acestei decizii de transfer, responsabilitatea pentru examinarea cererii sale a fost transferată, ca urmare a expirării termenului de transfer prevăzut la articolul 29 alineatele (1) și (2) din același regulament, celui de al doilea dintre statele membre respective.
- 89 Articolul 27 alineatul (1) din Regulamentul Dublin III prevede că persoana care face obiectul unei decizii de transfer are dreptul la o cale eficientă de atac, sub forma unui apel sau a unei revizuirii, în fapt și în drept, împotriva acestei decizii în fața unei instanțe naționale.
- 90 Domeniul de aplicare al acestei căi de atac este precizat în considerentul (19) al acestui regulament, în care se arată că, pentru a se asigura respectarea dreptului internațional, dreptul la o cale de atac efectivă instituit prin regulamentul menționat împotriva deciziilor de transfer trebuie să cuprindă examinarea aplicării aceluiași regulament, pe de o parte, și a situației de drept și de fapt din statul membru către care solicitantul este transferat, pe de altă parte [Hotărârea din 2 aprilie 2019, H. și R., C-582/17 și C-583/17, EU:C:2019:280, punctul 39, precum și Hotărârea din 15 aprilie 2021, État belge (Elemente ulterioare deciziei de transfer), C-194/19, EU:C:2021:270, punctul 33].
- 91 Având în vedere în special evoluția generală pe care a cunoscut-o sistemul de determinare a statului membru responsabil de examinarea unei cereri de protecție internațională formulate în unul dintre statele membre în urma adoptării Regulamentului Dublin III, precum și obiectivele urmărite de acest regulament, articolul 27 alineatul (1) din regulamentul menționat trebuie interpretat în sensul că calea de atac pe care o prevede împotriva unei decizii de transfer trebuie să poată viza atât respectarea normelor prin care se atribuie responsabilitatea de examinare a unei cereri de protecție internațională, cât și garanțiile procedurale prevăzute de acest regulament [Hotărârea din 2 aprilie 2019, H. și R., C-582/17 și C-583/17, EU:C:2019:280, punctul 40, precum și Hotărârea din 15 aprilie 2021, État belge (Elemente ulterioare deciziei de transfer), C-194/19, EU:C:2021:270, punctul 34].
- 92 De altfel, Curtea a statuat că, având în vedere, pe de o parte, obiectivul menționat în considerentul (19) al Regulamentului Dublin III de a asigura, în conformitate cu articolul 47 din Carta drepturilor fundamentale, o protecție efectivă a persoanelor în cauză și, pe de altă parte, pe acela de a asigura cât mai rapid posibil determinarea statului membru responsabil de soluționarea unei cereri de protecție internațională enunțat în considerentul (5) al acestui regulament, solicitantul trebuie să poată dispune de o cale de atac efectivă și rapidă care să îi permită să invoce

împrejurări ulterioare adoptării deciziei de transfer, atunci când luarea în considerare a acestora este esențială pentru aplicarea corectă a regulamentului menționat [Hotărârea din 15 aprilie 2021, *État belge* (Elemente ulterioare deciziei de transfer), C-194/19, EU:C:2021:270, punctul 35 și jurisprudența citată].

- 93 O asemenea cale de atac efectivă trebuie în special să îi permită solicitantului de protecție internațională să se prevaleze, în statul membru pe teritoriul căruia se află, de expirarea termenului de transfer, prevăzut la articolul 29 alineatele (1) și (2) din Regulamentul Dublin III, în raport cu un alt stat membru solicitant, din moment ce din cuprinsul punctului 79 din prezenta hotărâre reiese că luarea în considerare a expirării acestui termen este determinantă pentru corecta aplicare a acestui regulament.
- 94 În aceste condiții, trebuie amintit că statele membre nu sunt obligate în mod necesar, în temeiul articolului 27 din regulamentul menționat, să își organizeze sistemul de căi de atac astfel încât cerința luării în considerare a unor împrejurări determinante ulterioare adoptării deciziei de transfer să fie garantată în cadrul examinării căii de atac care permite contestarea legalității deciziei de transfer, cu condiția ca o protecție jurisdicțională suficientă să poată fi garantată, în cadrul sistemului jurisdicțional național avut în vedere în ansamblul său, sub alte forme [a se vedea în acest sens Hotărârea din 15 aprilie 2021, *État belge* (Elemente ulterioare deciziei de transfer), C-194/19, EU:C:2021:270, punctele 37 și 46].
- 95 O astfel de altă formă de protecție jurisdicțională suficientă trebuie să garanteze, în practică, persoanei în cauză posibilitatea de a obține o decizie prin care autoritățile competente ale statului membru pe teritoriul căruia se află această persoană să fie împiedicate, atunci când expirarea termenului de transfer în raport cu primul stat membru solicitant presupune ca acesta să fi devenit statul membru responsabil pentru examinarea cererii de protecție internațională, să efectueze transferul persoanei respective către un alt stat membru. Respectiva cale de atac trebuie de asemenea să asigure că autoritățile competente ale statului membru pe teritoriul căruia se află aceeași persoană sunt obligate să ia măsurile necesare pentru a acționa fără întârziere în conformitate cu transferul responsabilității de examinare a cererii de protecție internațională [a se vedea în acest sens Hotărârea din 15 aprilie 2021, *État belge* (Elemente ulterioare deciziei de transfer), C-194/19, EU:C:2021:270, punctul 47].
- 96 În consecință, trebuie să se răspundă la cea de a doua întrebare în cauzele C-323/21 și C-325/21 că articolul 27 alineatul (1) din Regulamentul Dublin III, citit în lumina considerentului (19) al acestui regulament, precum și articolul 47 din Carta drepturilor fundamentale trebuie interpretate în sensul că un resortisant al unei țări terțe care a depus o cerere de protecție internațională succesiv în trei state membre trebuie să poată dispune, în cel de al treilea dintre aceste state membre, de o cale de atac efectivă și rapidă care să îi permită să se prevaleze de faptul că responsabilitatea pentru examinarea cererii sale a fost transferată, ca urmare a expirării termenului de transfer prevăzut la articolul 29 alineatele (1) și (2) din regulamentul menționat, celui de al doilea dintre statele membre respective.

Cu privire la cheltuielile de judecată

- 97 Întrucât, în privința părților din litigiul principal, procedura are caracterul unui incident survenit la instanța de trimitere, este de competența acesteia să se pronunțe cu privire la cheltuielile de judecată. Cheltuielile efectuate pentru a prezenta observații Curții, altele decât cele ale părților menționate, nu pot face obiectul unei rambursări.

Pentru aceste motive, Curtea (Camera întâi) declară:

- 1) **Conexează cauzele C-323/21, C-324/21 și C-325/21 în vederea pronunțării hotărârii.**
- 2) **Articolele 23 și 29 din Regulamentul (UE) nr. 604/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 26 iunie 2013 de stabilire a criteriilor și mecanismelor de determinare a statului membru responsabil de examinarea unei cereri de protecție internațională prezentate într-unul dintre statele membre de către un resortisant al unei țări terțe sau de către un apatrid**

trebuie interpretate în sensul că,

atunci când un termen pentru transferul unui resortisant al unei țări terțe a început să curgă între un stat membru solicitat și un prim stat membru solicitant, responsabilitatea pentru examinarea cererii de protecție internațională depuse de această persoană este transferată acestui stat membru solicitant ca urmare a expirării termenului respectiv, chiar dacă persoana menționată a depus între timp o nouă cerere de protecție internațională într-un al treilea stat membru, care a condus la acceptarea de către statul membru solicitat a unei cereri de reprimire formulate de acest al treilea stat membru, în măsura în care această responsabilitate nu a fost transferată celui de al treilea stat membru ca urmare a expirării unuia dintre termenele prevăzute la articolul 23 menționat.

În urma unui astfel de transfer al responsabilității menționate, statul membru în care se află persoana respectivă nu o poate transfera pe aceasta din urmă către alt stat membru decât noul stat membru responsabil, însă poate, în schimb, cu respectarea termenelor prevăzute la articolul 23 alineatul (2) din acest regulament, să prezinte o cerere de reprimire acestui din urmă stat membru.

- 3) **Articolul 27 alineatul (1) din Regulamentul nr. 604/2013, citit în lumina considerentului (19) al acestui regulament, precum și articolul 47 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene trebuie interpretate în sensul că un resortisant al unei țări terțe care a depus o cerere de protecție internațională succesiv în trei state membre trebuie să poată dispune, în cel de al treilea dintre aceste state membre, de o cale de atac efectivă și rapidă care să îi permită să se prevaleze de faptul că responsabilitatea pentru examinarea cererii sale a fost transferată, ca urmare a expirării termenului de transfer prevăzut la articolul 29 alineatele (1) și (2) din regulamentul menționat, celui de al doilea dintre statele membre respective.**

Semnături